

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor.	— fill.	Egy évre . . . 16 kor.	— fill.
Fél évre . . . 5	—	Fél évre . . . 8	—
Negyed évre . . . 2	—	Negyed évre . . . 4	—
Egy óra . . . 1	—	Egy óra . . . 1	70
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többet megjelölt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Nesze semmi, fogd meg jól.

(Az adóreform.)

A hány pénzügyminisztere csak volt az ujabbkori magya államnak, mind elismerte, hogy az adórendszer botrányosan rossz és tarthatatlan Elismerte, mert hiszen a csillagot mégis bajos dolog letagadni az égről. Mind megígérte, hogy segít a bajon. És egy sem tartotta meg a szavát, bölcsen úgy vélek dvén, hogy „igérd meg, ne tedd meg. hisz nem szegényit az meg.”

A mostani pénzügyminiszter azonban azzal fenyegetődzik, hogy ő csakugyan megcsinálja a rendszerváltozást és mi — őszintén szólva — rettegünk a danausi ajándéktól, mert ismervén a kegyelmes ur kormányzási elveit, megvagyunk győződve, hogy az ígért reform olyan lesz, hogy a mit eddig a jobb zsebünkben fizettünk, azt ezután a bal zsebünkben szedi ki a végrehajtó.

Hasztalan beszél nekünk a miniszter ur a kereseti adók igazságosabb kirovásáról, hasztalan hanti a port a szemünkbe a földadó reform ígérgeté-

sével, mind nem ér az semmit, ha vonakodik hozzányulni az egyetlen gyógyító szerhez: a fokozatos adó behozatalához és az ugynevezett létminimum adómentességének kimondásához.

Az igazság ugyanis az, hogy a kinek több vagyona van, az viselje a terheknek nagyobb részét. Mert akinek pl. tízezer frt évi jövedelme van, az meg se érzi, ha kétezer frt adót fizet, még mindig marad neki 8 ezer frtja, amelyből urason megélhet. Ellenben a kinek csak ezer frt a jövedelme, az már nélkülöznie lenne kénytelen, ha az állam 200 frt adót sarcol be rajta. A mi pedig a létminimum adómentességét illeti, az abban áll, hogy bizonyos összegig, amely az életfentartásra szükséges, p. 5—600 frt jövedelmig senki ne fizessen adót. Mert ha ebből a csekélységből egy frtot is elvesz az állam, azzal már az illető polgár szájából veszi ki a falatot és a testéről huzza le a ruhát, ami a legnagyobb embertelenség, különösen az olyan államban, mint a miénk, ahol a nagy tőke urai ugyszólván adófizetés nélkül

élvezik a gazdaságnak minden előnyét: a kényelmet, fényt, hatalmat és dicsőséget, míg a földhöz ragadt szegény ember, a fogyasztási adó révén, a közterhek oroslánrészét viselné még akkor is, ha az egyenes adó fizetése alól teljesen felmentenek is.

Ismételjük, csak az lenne az igazi segítség, ha a fogyasztási adók leszállítása mellett behoznák a fokozatos adót, kapcsolatban a létminimum adómentességével. Persze, mi ezt itt hasztalan beszéljük, a mi szavunk nem hallatszik el a budavári palotába. Ám a t. város és vármegye megtehetné — s ha csak egy parányit szíven viseli a nép érdekeit, meg is kell tennie — hogy szavát fölemelje a kormány és a törvényhozás előtt s az említett eszméket a lelkükre kösse a hatalom kezelőinek és a honatyáknak egyaránt. Különösen az ellenzéki bizottsági tagoktól várjuk ebben a kezdeményezést, a kik ha szám szerint gyöngék is, de annál nagyobb ereje van az igazságnak és a jogos néperdeknek, a melynek buzgó képviselése hivatásukat és szent kötelességüket képezi.

Néhány szerelmi babona a XVIII. századból.

Szerelem, féltékenység, babonaság egymástól jóformán elválaszthatatlan fogalmak, nemcsak a letűnt századok példákkal is igazolható felfogása szerint, hanem napjainkban is. Az emberi természet nem változik, a miért az első testvérgyilkosság történt, a miért Medea megölte öcsesét, a miért Orestes anyja gyilkossává lett, a miért kiűtött a trójai háború stb. stb. azok az indulatok s szenvedélyek ma is uralkodnak a lelkek és szívek felett. E tekintetben a szerelem sem kivétel.

Hogy miért függ ezzel, a költőktől annyiszor megénekelt érzellemmel össze a féltékenység és babonaság, annak oka az önző emberi természetben keresendő, mely a szerelemben is kizárólagosságra törekszik, s így félti szerelme tárgyát az esetleges elvesztéstől: s mert a női lelkekben általában az érzelmek viszik a főszerepet, megérthetjük, hogy miért hajlanak a nők inkább a babonára, melyben szerelmük biztosításának egyik eszközét látják. Ezt mutatják egy régi periratnak fákó betűi is. A per a XVIII. században folyt le, szereplő személyei bennünket közelebből nem érdekelnak, miért is mellőzzük a különben érdekes per ismertetését és csak a periratokban található, jórészt ma is ismeretes és

használatos szerelmi babonák ismertetésére szoritkozunk.

Mint a perakták tanuvalomásáiban közzölt babonákból kivetheti, ezek nagy része szerelmi féltésre vihető vissza; a szerelmes nő minden módot és eszközt megragad, hogy kedvese szerelmét magának biztosítsa. Így szokásban volt követni a férfi nyomát, miközben a nő kilenczig számlál; a kilenczediknél a földet fel ássa s ezt hazavivén, agyaggá gyurja, melylyel a tüzhelyet megtapasztja. Mikor a tűz ég, ily szókat kell mondani: Ugy égen X. Y. szíve utánam, mint ez a tűz.

Ha ez nem használ, czélszerű a szoba négy belső falát mézzel megkenni s azután így szólni Valamint ezen négy fal örökké egymást nézi, ugy nézzen szüntelen reám X. Y. és valamint ezen falak egymástól meg nem válhatnak, ugy meg ne válhasunk mi is egymástól. Ezután a szóban forgó asszony. — mint a perakták mondják — lisztet vévén, a szitát az alsó felével felül visszason fordítván, azon visszason fordított szitán a lisztet kilenczszor megszi tálta s a mézet a fal oldaláról levakarván, a lisztel összekeverte, „s annak utána maga szájában vizet vévén s azt is köziben ele gyitette, melyből annak utána ő kegyelme pogácsát sütött, a melyet aprón törvén, azt az illető férfival megétette. Mikor azonban víz volt az asszony szájában, ily szókat gondolt magában: „valamiképen ő kegyelme akkor sem szólhatott, viz lévén a

szájában, ugy X. Y. ur is, ő kegyelmin kívül senkinek is ne szólhasson.”

Shokásban volt a bab-vetés, s a szenes vízzel való varazslás, mely utóbbiból állott, hogy a szenes vizet a férfi házában küszöbe alá koll önteni, ha a nő biztosítani akarja szerelmét. — Effele lehetett az is, hogy esős időben két patak összefolyásából vizet kell meríteni; s az innen merített vízzel czélt lehet érni. — Ha a nő azt akarja, hogy kedvese tovább maradjon nála vagy minél gyorsabban térjen vissza hozzá, — vágjon le a férfi lovának serényéből néhány szálat s azután tegye azt, a mit a peraktában megnevezett asszony, a ki az illető ur elmenetele után a néhány szál serényt „az ház hijjára felvivén, s ottan az kürtője felett fonaltekerésre helyeztetvén, a tekerőt vissza kezdte tekerni, melyből aztán a következett, hogy az illető férfi utjából visszatért.

Ismeretes a zöld-bekának felhasználása is, „melylyel — mint olvashatni, — azt akarja cselekedni, hogy egy fazékban teszi, és kilencz lyukat furván a fazékra, azután hangyabolyba helyhezteti és a hangyák azon békát mind megeszik, melynek marad oly csontocskája, melylyel, ha kit akar valaki, hogy őt szeresse, csak étesse meg és felettebb fogja szeretői.” — Közkeveltségnek örvendő szokás manapság is!

A következő babonát egészen a perakták után adjuk. A kérdéses asszony „a maga kezein és lábain való körmeit levag-

Protestáns önértzet.*

(Felelet Benedek Eleknek.)

Csak most került a kezembe a Benedek Elek szerkesztette „Magyarság” fővárosi lapnak az a cikke, melyet maga a nagynevű szerkesztő a lap múlt havi számainak egyikében arról a tárgyról írt, hogy protestáns önértzet — nincs. Erős protestáns ember tett figyelmessé e cikkre s annak a protestáns önértzet fejtegetéseit elítélte. En is elitélem, helytelennek tartom ezt s nem állhatom meg, hogy szó tárgyává ne tegyem a „Debr. Prot. Lap”-ban, hiszen e lap egyik legnagyobb érdemeül éppen a protestáns önértzet apolását és fejlesztését ismerem. Meggyőződésem, hogy a protestáns önértzet nyílt megtagadása a

* A „Debreczen”-ben közölték Benedek Elek kiváló magyar írónak, a „Magyarság” szerkesztőjének egy alkalomból írt igazságos cikkét, midőn protestáns lelkész urak szóval és körlevelekben ajánlották az ily ajánlások által megtevészhető hűveknek a hírhedt Banffy által teremtett és a magyart a magyar ellen felekezeti jelszavakkal bujtogató „Magyar Szó”-t. Benedek Eleknek ez a cikke, mely a magyartajtszult, szeretétől volt áthatva, ellenkezésekre adott okot. Lapunkban is jelent meg két közlemény, mely a Benedek cikkéből kifolyólag a protestáns önértzetnek kell a védelmére. Most pedig újabb a „Debreczeni Protestáns Lap”-nak egy cikkirója foglalkozik a Benedek cikkével, ezen érdemes egyházi lapunk tisztelt szerkesztője pedig „szíves bízodalommal” kér bennünket, hogy adjunk helyet annak. Szívesen teljesítjük eme kérést, noha a cikkirő azon kicsinyeslet nem osztjuk, hogy midőn magyar protestánsoknak oly elfajult és káros bujtogatóról van szó, a milyent a nagytisztelt urak kedvencez újságja, a „Magyar Szó” is végez — az anélkül is szertehúzó magyarságnak egymás ellen való uszítása, elől olyan kiváló magyar író, szerkesztő és protestáns férfi, milyennek Benedek Eleket irasából, működéséből ismerjük, aki a szakélyességnek is egyik elősmert vezérferfia, ne szólalasson fel, ne mondjasson vélekedést a magyar protestánsok ezen uszítása fölül, hanem a legrosszabb esetben hallgasson — vagy pedig ez a fentközölt cikkirójának vélekedése, „meséljen továbbra is gyermekeinknek olyan szépen, olyan édesen, mintahogy Isten neki megadta, de a protestáns önértzetről ne mondjon soha mesét stb. . .” Már pedig mi tisztellett vagyunk bátor kijelenteni, hogy ha olyan tehetségű és jellemű magyar emberek, mint Benedek Elek is, az irodalom csodás berkeiből kilépve, kétségkedve romlásnak indult nemzetük sorsa fölül, a napisajtóban is küzdenek, ítéletet és véleményt mondanak, a meghasonlás helyett az összeforrás, összetartás kapcsait hála nem számítva erősítgetik, ezért nem kicsinyeslet, nem lesajnálózkást, nem megrovást érdemelnek, de elismerést, tiszteletet még az ellenveleményük részéről is. Hálat adhatunk, ha a sajtó tollá oly kézbe kerül, a milyen a Benedek Elek kiprobált, hű magyar keze, nem pedig a némely protestáns lelkészek által ajánlott politikai bujtogatók és üzerek, akiktől sem magyar, sem protestáns önértzetet nem tanulunk, de úgy hisszük: Benedek Elek sem. Szerkesztő.

dalván és valami vaseszketet megmelegítvén, azon elmetszett körmeit megaszalta, annak utána rézmozsarban megtörvén, pogácsában megsütte, melynek porát és ismét azon pogácsát aprón törvén, ezen porral aztán ő kegyelme úgy fűszerszámozta, vagy akármiféleképen is készítette őket” a kedvese számára, ki azt természetesen meg is ette, — miként megette a temetőből hozatott holt emberek csontjait is, melyet apróra törve hirtettek ételbe. Ez mindenesetre épen olyan kevésbé „fűszerszámozta” az ételt, mint a következő: az asszony a temetőben holt embernek sírjához ment és sírján keresztet húzott egy késsel, annak utána a szíve tájékáról a holt embernek földet vett fel s azon földet vagy maga, vagy más által is, a kedvese étkibe hintette

Mindezen babonák terjesztésében s fentartásában, miként napjainkban is, úgy már a XVIII században is nagy szerepe van a cigányasszonynak; a szerelmes nő, miként manapság főleg az alsóbbrendűeknél

„Debr. Prot. Lap” hasábjain tiltakozás nélkül nem maradhat, kivált pedig nem maradhat akkor, a midőn a protestáns önértzet megtagadását — ezt az önmagában is elég sajnós dolgot — még sajnósabbá teszi az a körülmény, hogy szószólójává olyan neves protestáns ember szegődött, mint Benedek Elek.

Mit is mond Benedek Elek? Azt mondja: „bár vagyok olyan vallásos, mint akár melyik papja az összes be és be nem fogadott egyházaknak, felekezeti önértzetem nem ismerem. Érzem és pedig erősen érzem, hogy van bennem magyar önértzet, de azt nem tudtam, hogy vannak felekezeti önértzetek is.”

Igaz é ez? Így van-e ez?

Bizony nincs így. Mert mi az önértzet?

Tudata a magunk értékének, érzése annak, hogy nemes hivatást köteleltség tudással töltünk be; a hivatás tehetségeinkhez képest lehet különféle, erőinkhez képest lehet kisebb vagy nagyobb, az egyszerű földmives ember például önértzettel gondolhat kis gazdasága körüli gondoskodásának pontos betöltésére, Benedek Eleknek már megadatott, hogy nemezte nyelvének, irodalmának fejlesztésében kifejtett áldásos munkásságra gondolhat vissza méltó önértzettel: a mit nemes czél szolgálatában híven teljesítünk, mindez egyformán jogos alapjául szolgálhat az ember önértzetének, csak hogy természetesen minél nagyobb, minél általánosabb czél szolgálatában s minél nagyobb köteleltség tudással és eredménynyel töltünk be hivatást, annál nagyobb lehet önértzetünk, mert a nagyra való képesség emeli az ember értékét s ennek tudata emeli az ember önértzetét.

Ez az egyén önértzete.

Csak hogy vannak czélok, ideálok, a melyeknek eredményes szolgálatára az egyes embernek meg a legkiválóbbnak ereje, sőt meg száza, ezek társulása sem elégséges, vannak hivatások, melyeket betölteni csak az embereknek nagy tömege, az együvé tartozó millióknak egyetemessége képes, természetes azouban, hogy az ily nagy közösségek által betöltött magasztos hivatás tudata a közösséghez tartozó egyesek önértzetében nyilvánulhat meg.

Az é hát a legnagyobb közösség, a melyek az emberiség lezszabb czéljai, legfelsőbb ideáljai megvalósítására legkiemelkedőbb hivatottsággal bírnak. történelmi alapokon fejlődött ki: egyik az állam, másik az egyház. De nem akarok én itt az állam és egyház rendeltetéséről tárgyamhoz

a XVIII. században is szívesen fordult a varázs értő cigányasszonyhoz, a ki azonban a maga hasznára fordítja a nő hiszékenységét. „En bizony czélok, a hogy lehet, mert én azzal élek,” mondta az egyik cigányasszony. Változatlan mottó a XX. század cigányainál is!

A felsorolt néhány szerelmi babonával korántsem merítettük ki az anyagot: az akták is jóval többet tartalmaznak; mi e néhány sorral csak felhívni akartuk a figyelmet az egyes népeleti szokásokra, babonákra, kuruzslásokra stb. melyek ma is elszórvá rejtőznek a nép között, vagy a leveltárak poros actái között, s melyeknek gyűjtése s megőrzése már a nemzeti műveltség és történelem szempontjából is kívánatos volna.

Lukinich Imre.

nem tartozó általános, académicus fejtegetésekbe bocsátkozni, hanem a Benedek Elek által szóba hozott magyar önértzet és protestáns önértzet fogalmának levezethetése s ezeknek — mint ő tette — egymással kapcsolatba hozása végett a magyar államról és a magyar protestáns egyházakról főleg ezek hivatásról akarok egyet-mást mondani.

Ezelőtt több mint ezer esztendővel — Benedek Elek tudná ezt szépen elbeszélni — egy kicsiny nép telepedett le a Kárpátok alján, a Duna-Tisza mellékén: a magyar. Rokona, támasza nem volt s mégis nagy czélok elérésébe fogott. Csakhamar államot alapított itt, a hol évszázadokon át állandóan lakott népek államot alkotni nem tudtak. Csodás előrelátással felismerte hivatását, mely reá várakozott, hogy itt keleten a nyugati civilizáció védbástyája, sőt tényezője legyen s az idők eseményei aztán nagyon sok alkalmat adtak neki arra, hogy e hivatásának szolgáljon. De ez a kis nép nehéz viszonyok közt is nagy dolgokat tudott művelni, tudott olykor világtörténelmi szerepet betölteni. Volt idő, midőn „Magyar tenger vizében hunyt el Észak, Kelet s Dél hulló csillaga.” Sokszor állott ez a nép a sir szélén — nem is csoda: a kelethez nyugati ellenség is csatlakozott — de átélte a legnehezebb időköt is, diadalmasan bontakozott ki a legválságosabb viszonyok közül is Története a más népek történetében páratlan fegyvertények egész sorozatát mutatja fel. Diadalmi zsarnokká, rablánczai szolgává nem tették. A magyar föld, mikor magyar volt az ur felette, mindig a szabadság hazája volt. A sok elnyomatás elmaradottá tette, igaz; de támadtak költői, írói, művészei, államférfiai, életet öntöttek a haldoklóba; évek alatt évszázadok mulasztásait hozták helyre s megalkották a mai magyar nemzetet, mely a nagy kultur nemzetek modern versenyében is képes helyét megallani.

Nos hát, mindezeknek tudata, tudata annak, hogy mi volt, mit tett, milyen hivatást szolgált, a magyar, mi most s mi a jövőben e nép rendeltetése, érzése annak, hogy ehhez a számbelileg kicsiny, de érényekben nagy nemzethez tartozunk, hogy ehhez fűz bennünket a szülőföld szeretete, apánk emléke, a jövő reménye és minden jó érzés, mely szívünkben kiárad: ez a magyar önértzet, a melyet Benedek Elek is oly büszkén vall lelke sajtójának.

És mi a protestáns önértzet? Ennek is a múltba n ulnak vissza gyökerei. Mikor Mohács után két pártra volt szakadva az ország s mikor Ausztria bekebelező törekvése reánk nehezült, ezekben a nehéz időkben érkezett hozzánk a protestantizmus szelleme. Jött és hódított. Elnyomatásnak, üldözésnek volt kitéve s mégis hódított. És hódítása a magyar nemzeti önállóság erősítése volt. Mert a „történelem tanítja, bizonyítja, hogy a magyar protestantizmus mindig a magyar nemzeti törekvések szolgálatában állott s hogy a protestantizmus támasza nélkül nemzeti önállóságunk összeomlott volna. A történelem tanúsága az is, hogy a magyar protestantizmus a jövőben is mindenkor elválaszthatlan kapcsolatban lesz a magyar nemzet ideáljaival s mint nemzeti egyház nemesak vallást, hanem nemzeti czélok szolgálatában is magas hivatást tölt be.

Nos hát a történelem e tanúságainak, a magyar protestantizmus hivatásának tudata, tudata annak, hogy a magyar protestantizmus a maga vallási és nemzeti hivatásának szolgálatában mint állotta meg helyét a leg-szomorubb viszonyok között is, meggyőződésből eredt érzése annak, hogy a mit a mi vallásunk tanít, az az evangéliomnak leg-tisztább tanítása, érzése annak az utolsó

epep vérig való ragaszkodásnak, mely bennünket vallásunk és egyházunkhoz kapcsol, érzése az a miatti elégedettségnek, sőt büszkeségnek, hogy a protestantizmus követői, hívei közé tartozhatunk: ez a protestáns önérték, ez az a protestáns önérték, melyet a Benedek Elek vallásos lelke is bizonyára érez ugyan, de a melyet említett cikkében oly csodálatosan és cinikusan megtagad.

De lehet-e tagadni a protestáns önérték létezését és jogosultságát? Lehet, hiszen láttuk, hogy Benedek Elek megtagadta de a tagadás jogossága legalább ha a fentiek szerint értelmezzük a protestáns önérték fogalmát, maga ellen hívja ki a leghatározottabb tagadást, s nem is tudom elképzelni, hogy mit ért Benedek Elek protestáns önérték alatt, ha azt nem érzi magában.

Magyar önérték és protestáns önérték. Lássuk már most ezeket egymáshoz való kapcsolatukban. Benedek Elek azt mondja, hogy ő csak magyar önérték érez magában. Én érzem a protestáns önértékét is. A kettő épp oly viszonyban van egymással mint a magyar protestantizmus magyar hazával: a magyar protestantizmus sorsa a magyar hazához van fűzve, de azért az nem olvad fel ebben, épp úgy nem absorbeálhatja a magyar önérték a maga egyik legerősebb támaszát: a protestáns önértékét. Sajnos, újabb időben mintha hanyatlóban volna a protestáns önérték, de csoda-e ez, mikor még olyan protestánsok sem érzik az ak langját keblükben, mint Benedek Elek. Pedig ez az egyházunkhoz való ragaszkodás gyöngülésére, összetartozásunk lazulására vezet, akaratunkon kívül is. Ime, mit mond Benedek Elek cikke további folyamán. Nem kisebbet állít, mint azt, hogy az igazi papnak egyforma gyönyörűség: a templomon akár keresztet, akár csillagot lát.

Bocsánat, én nem vagyok pap s még sem gondolkodom így, már csak azért sem, mert a katolikusok és más vallásuk se gondolkoznak így s a felekezetiiséget ennyire negatíválni valóban nem is lehet. Nem a vallásosság és vallástalanság közötti különbségről van itt szó, én is azt tartom, hogy inkább bármely vallású legyen valaki mint vallástalan, de már mégis csak nyugodtabban pihen meg az én tekintetem a templom tornyán, ha azon csillagot lát és nem keresztet. Ennyi felekezeti önzés megengedhető bárkinek is s ez még nem jelent felekezeti surlódást, csak — a vallásosság határain belül — felekezetiünkhöz való ragaszkodást.

Ápoljuk hát magunkban a protestáns önértékét, s oltuk be azt már gyermekünk szívébe is, máskülönben a felénk törő áramlatok sorában megállni nem tudunk: s Benedek Eleknek is azt mondom én, hogy meséljen ő továbbra is gyermekeinknek olyan szépen, olyan édesen mint a hogy Isten neki megadta, de a protestáns önértékről ne mondjon mesét soha, mert az nem mese tárgy, hanem élő valóság s legyen is az az időknél végeiglen

Debreczeni.

Nemzeti adakozások.

Se sora, se száma azon magánérdekű, jobb esetben szűkebb kört érdeklő hirdadásoknak, melyekkel a lap hasábjait elszórták halmozni, magánosok, egyletek, vállalkozók, multság rendezők, mint pl. eljegyzések, esküvői hírek, üzleti ajánlások, köszönetnyilvánítások, felülfizetések stb. alakjában. Méltányos tehát, hogy azok, a kik e fajta, nem közérdekű hírek közreadását kérik lapunktól, némely áldozatokat hozzanak és

letszés szerinti összeget fizessenek nemzeti célokra.]

Ezen adományokról jegyzést vezetünk, nyugtatjuk, postatakarékpénztári könyvben kamatoztatjuk, míg nem azt időnként a megjelölt hazafias célra az Országos Honvédegyeletnek, a nyomorgó szabadsághősök segélyezésére és az Erdélyi Kárpát Egyesülethez, a pusztuló székelység mentésére juttatjuk. **Misszük, hogy e nemzeti adakozás alól nem vonják ki magukat azok a kik nem közérdekű hírek közlése végett lapunknak a szerkesztőség által vezetett részét igénybe óhajtják venni.**

Mindent a magyarságért! Ez legyen a jelszavunk!

NAPI HIREK.

A debreczeni nagy szabadság.

A debreczeni téli országos vásár megkezdődött. Leginkább jellemzi az egykor oly híres debreczeni nagy szabadságnak az aláhanyatlását, hogy az országfúto komédiások is vásárról vásárra mindinkább odamaradnak. A honvédhuzar kaszarnya melletti téren, hol máskor a vándor komédiások néznek egész beduin sátorbóra zajong, most egy körforgó komédia és egy panoráma éktelenkedik. Ha az ósatyák a sirból kitekinthetnének, elszomorodnának az ilyen selejtes debreczeni nagy szabadságtól, a melynek a forgalmáról még számolni fogunk.

Levél a guti fácánokról és még egyebekről.

A mi részünkről felesleges megjegyzést fűzni ezen érdekes, őszinte levélhez, mely a guti fácánok ügyét szelölzeti és súlyosan egészíti ki alapunkban emelt panaszokat illetőleg vádalka. Így hangzik a levél:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Bizonyosan nem kerülte ki figyelmét a „Debr. Ujs. f. hó 10-iki számában Borstörő Gáspár aláírásával megjelent cikk. A mennyiben nem volna T. Szerkesztő ur e téren szakember, adandó válaszában, talán hasznát veszi a következő felvilágosításoknak.

A fácán erdészeti szempontból megengedem, hogy hasznos állat, de a mezőgazdaságra valóságos csapás ott, a hol nagyon el van szaporodva. Kiszedi az elvetett magot, megdézsmálja a gabonát, a tengerit a semmivétételig, sőt még vizszegény helyeken a burgondi répa és krumpliból is ki veszi a vámot.

Miután Borstörő Gáspár ur vadászati szakkönyvekre hivatkozik, én kérem, hogy olvassa el még egyszer, de kissé figyelmesebben azokat az említett vadászati szakkönyveket. A többek között egyik legtekintélyesebb 3 kötetes vadászati munka magyarban a (Bedő-, Szécsy-, Illés-féle) Vadászati ismeretek kézi könyve II kötet 127-ik lapján ez olvasható:

„A fácán tápláléka **mindenekelőtt gabona, tatárka, köles, s más magvakból és zöld növényekből áll.** Továbbá: 128 ik lap »A fácánok vetéseiben néha igen nagy károkat okoznak stb. Megengedi Borstörő ur ezek után, hogy Öry Mihály urnak is van egy kis igazsága és oka a panasza? Hanem hát még ez az ártatlanabbik jószág! De mit szól Borstörő ur a guti vadásztársulat által dédelgetett vaddisznókhöz, ezek is olyan nagyon hasznos állatok? Hát igenis hasznosak lehetnek be ösmerem annak a néhány tagból álló »Nagyságos« társulatnak, amely uri kedvtelését, a városi tanács felesleges jóindulatából, a 8927 cat. hold Guthi erdőn Egyszáz kemény forintokért gyakorolja (a miért meglehetne kapni 20-szoros bért), de nem hasznos annak a sokat sanyargatott gazda közönségnek, a kinek a keservesen előállított terményéből hivatlanul szedi a »pótadót«.

Egyébiránt itt volna már az ideje az 1883-iki vadászati törvény revidálásának is és pedig úgy hogy az a mester, aki hivatva lesz kivásalni a ranczait, ne a nagy uri vadászok pápa szemét tegye az orrára annak idején.

Tisztelő hive

Sylvester,
polgár,

Makkai Zsiga bá' és a románok.

A „Székely Lapok“-ban dr. Szász Károly volt (kormánypárti) országgyűlési képviselő fulmináns cikkben interpellálta meg, egyenesen Kossuth Ferenczet az iránt, hogy pártjának tagja, Makkai Zsigmond, az ákosfalvi kerület országgyűlési képviselője, elvállalta egy román dalkör vigalmának a védnökségét. Dicsérjük a románokat, hogy kifogástalan magyarságu, derék székely embert tettek meg vigalmuk védnökévé és dicsérjük Makkai Zsiga bá' hazafias készségét, hogy a felkérés elvállalásával a magyar-román testvériség létrejöttét, ha szűk körben is, elősegítette. Dr. Szász Károly urnak úgy látszik az lett volna inyére, ha a románok a magyarfalásért és hazaáruló szidalmiért épp most följelentett Chilba topánfalvi aljárásbíró szárnyai alatt vigadoznak?

Uj regényünk

közlését lapunk mai számában kezdjük meg. **Erckmann—Chatriannak „Vaterloo“** című könyve, mint már jeleztük is, Nagy Napoleon császár végső küzdését tárja fel mesteri jellemzéssel és korfestéssel. E művet ajánljuk az olvasók figyelmébe.

Maderspachné F. Etelka

urhölgy, a kiváló honleány, köszönetet mond hazafias, gyönyörű felhívásának a közreadásáért és egyidejűleg a debreczeni ifju-

ságot is üdvözlő, reményét fejezvé ki, hogy sorait megértették. A kiváló honleány ezen levele így hangzik:

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Fogadja felhívásom szíves közléséért s általában e dolognak oly valóban lelkes szép felkarolásáért a legmelegebb köszönetemet.

Adná Isten, hogy a magyar ifjuság, mely mindig lelkesedett a nemes eszmékért: csakugyan sikra szállna szeretett agg hőseink érdekében.

Talán csak megteszi! Hiszen nagy része épp mostanában adta ki a jelszót: „Küzdjünk a nemzeti ideálért!”

Nos hát. A nemzeti ideálért való küzdelem terén a legszebb „első lépés” lenne, ha névtelen hőseink homloka köré ezuttal nemesek szavakkal fonná az elismerés koszoruját, hanem tettel is. Amen!

Budapest 1902.

Honleányi üdvözlővel

Maderspachné F. Etelka.

Lóverseny-egylet Szatmárott.

A Szatmármegyei Gazdasági Egyesület kezdeményezése folytán Szatmárott végleg megalakult a lóverseny-egylet. Az új egyesület január 22-én közgyűlést tart, mely alkalmán megválasztják az elnökséget és a tisztikart. Ugyanacsak a gyűlésen határoznak a folyó évi versenyek tárgyában, s megválasztják a versenyrendező-egylet is.

A polgári kerékpáros egyesület házi estélya.

Hangversennyel egybekötött Háziestély, melyet a polgári kerékpáros egyesület f. hó 23-án a Dreher sörszaruok teli kertjében rendez. programjának változatosága és a kitünő erők, amelyek közreműködnek, előre is biztosítják az est sikerét. — Különböző program a következő: Zenéi nyitány Kiss Bela zenekara. 2. Keresk. ifj. dalköre. 3. László Bandi hegedű szólója. 4. Komlóssy Emma urhölgy, a debreczeni színpad csalogánya. 5. Keresk. ifj. dalköre. 6. Gramophon játék. 7. Sziklay Miklós nagytehets. komikusunk. 8. Keresk. ifj. dalköre. Táncaz. belepített személy jegy 2 korona. Csaladjegy 3 személyre 5 korona.

A depr. ev. ref. egyház

gazd. bizottsága — 1902. év jan. hó 15-én d. u. 3 órakor, az egyház tanácstermében ülést tart. Targyak: Folyó ügyek.

Pártunk bálja.

A debreczeni függetlenségi párt bálja már néhány nap múlva lezajlik. F. hó 18-án tartatik meg a pártok és polgárságnak ezen magyaros szép mulatsága, melyre ismételten felhívjuk a figyelmet.

Kaszáló és földbirtokosok értekezlete.

Tegnap délután 5 órakor Ungvári Andornak lapunkban közölt felhívására imponáns számmal jelentek meg azon debreczeni polgárok, a kiknek birtokából több kevesebb terület a «Nyírvíz lecsapoló vízszabályozás» érdekelttségébe van bevonva. Az értekezlet hangulata ünnepélyes, komoly volt. A birtokos polgárságnak — Debreczen város jog típrő eljárása s a vízszabályozási társulat visszaélései ellen — erőlyes hangon szólalt meg fölháborodó jogérzete. Öry Mihály beszédében tömör

és kézzelfogható jelenségeket tárt föl az értekezlet előtt, melyekkel a megdöbbentő bizonyítékok egész halmozásával mutatta ki, hogy ugy Debreczen sz. kir. város gazdasági sáfarkodása, valamint a polgárság nyakára kényszerített «Nyírvíz lecsapoló társulat» jogtalan erőszakoskodása végeredményében a polgárságnak vagy koldusbotra juttatását vagy pedig a végső elkeseredéskarjaiba kergetését fogja eredményezni. Utánna Otrokocsi F., Ungvári Andor és mások szólaltak fel, mindannyian a Nyírvízlecsapoló társulat jogtalan eljárása folytán rajtuk ejtett sérelmeiket terjesztették elő. Az értekezleten ezután az ottközívánságra megjelent dr. Király Péter szólalt fel, ismertetvén a kaszáló-birtokosoknak Debreczen sz. kir. várossal a kaszáló és erdőterületek tulajdona és szolgálmi haszonélvezete tárgyában kötött s a polgárságra kényszerített egyezségét és ismertette ezen kényszer-egység jogi természetét. Aztán ismertette a Vízlecsapoló-társulat eljárását s egyes területek érdekelttségbe vonásának és ezen alapon vízszabályozási adóval való igazságtalan megterhelhetésének tarthatatlanságát. Végül kérte az értekezletet, hogy ezuttal csakis a vízszabályozásból folyó sérelmek ügyét tárgyalja s ezen sérelmek lehető orvoslási módjait felett határozzon. Az értekezlet ezután határozatilag kimondotta, hogy az érdekelt összes debreczeni birtokosok nevében a Belügyminiszteriumhoz a sérelmek haldéktalan orvoslása céljából kérvényt fog intézni. . . A kérvény megszerkesztésére dr. Király Péter ügyvédet kérték föl. Kimondta továbbá az értekezlet, hogy a kérvényt az érdekelt birtokosok a lehetőleg teljes számmal egy e végből megtartandó újabb értekezleten sajátkezűleg fogják aláírni s egyúttal ugyanakkor a kérvény Belügyminiszterhez juttatásának módját is határozatilag fogják megállapítani.

A debreczeni torna- és kerékpáros-egyesület

f. hó 21-én tartandó hangversenyére serényen folynak az előkészületek. A rendezőség élen Laszgalner Kálmán ügyvivőalelnökkel minden tőle telhetőt megtesz, hogy a nemes cél érdekében minél sikerültebbé tegye a hangversenyt. A cél, mint már megírtuk, egy a nagyerdőn építendő állandó versenypálya megteremtése s ezzel együtt a sportéletnek Debreczenben való föllendítése. Tehát maga a cél is elegendő volna arra, hogy szép közönséget vonzzon a hangversenyre. Ezzel azonban nem elégszik meg a rendezőség, minden módot fölhasznál arra, hogy a közönség várakozását minden tekintetben kielégítse. Így sikerült megnyerni a debreczeni színház starját, a közönség dédelgetett kedvencét Komlóssy E. kisasszonyt, hogy édes hangjával elcsicseregjen néhány énekszámot a repertoárja legválogatottabb számaiból. Ez maga ritka műélvezetet fog nyújtani. Azonkívül még egy igen érdekes meglepetéssel szaporítja az eddigi programpontokat. Nem mondjuk meg, minő lesz az, hadd legyen

csakugyan meglepetés. Annyit azonban elárulunk, hogy egy városunkban igen jól ismert, a közpályán szereplő fiatal politikus fogja szava ő tehetségét bemutatni. Jegyek előjegyezhetők Szentkirályi és ifj. Gyürky Sándor üzletében.

Hymen.

Ábrahám Dezső dr. a helybeli ügyvédi kar egyik fiatal rokonszenves tagja eljegyezte Rickl Antal földbirtokos kedves leányát, Piroskát. — Kaufmann Izidor nagyváradi földbirtokos e hó 23-án esküszik örök hűséget a Deák Ferencz u. izr. templomban Bechert Honkának Bechert Manó leányának.

Magyar birtokok román kézben.

Multkor említettük, hogy a szászvárosi román bank igazgatója poton áron megvásárolja a báró Szentkereszthy család régi hunyadmegyei birtokait. Most új jelentések számolnak be arról a szomorú állapotról, hogy Erdélyben sorra mind több magyar birtok kerül román kézbe. Oláhujfaluban a Péchy család híres birtokai eladók és a románok mindenit elkövetnek, hogy azokat megszerezzék. Ugyanacsak Fogaras megyében a Keserü család birtoka el van zálogosítva román bankoknál. A tudósítás közli, hogy az utolsó három év alatt 78 magyar birtok jutott román kézre.

Postások bálja.

A debreczeni farsangnak sikerült, kedves bálját szokták képezni a debreczeni m. kir. posta és tavirda altisztek és szolgálk által, saját özvegyeiket, árvákat segélyző és temetkezési egyesületek javára rendezett bálók. Derek posta és tavirda altiszteink az idén is rendeznek, 1902. évi január hó 18-án, azaz szombaton, a „Korona” disztermében, zártkörű jótékonyezélu táncvigalmat. A meghívók már szeptemberektől kezdve Belépti-díj személyenként 2 korona. Csaladjegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók a városi és pályaudvari postahivataloknál, a levélkezesítőknél és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor. Zenész: Veres Tóni jöhrnevi zenekara. A meghívó másra át nem ruházható és kívánatra clómutatandó. Felülfizetések köszönettel fogadottnak és hírlaplilag nyugtáztatnak.

Megint a mérnöki hivatalról.

Magint u mérnöki hivatal egyik diszmunkáját zenghetjük. A városi levéltár gazdag aktahalmazai nem férnek el a kiuttalt helyen, mert még a patkányfészkes városi pinceszékben is penészedik, rothad a sok irás. Helyiségért folyamodott tehát a levéltár. A tanács még a nyáron utasította a városi mérnökséget, hogy gondoskodjék megfelelő helyiségről, azóta elmúlt a nyár, megtörtént a követelést is, leszavazták a 8 millió koronás kölesont is, nyugalomba vonult a gróf főispán ur is, sőt 27 főnyi lelkes többséggel még városatyának is megválasztották, szóval majdnem felfordult az egész debreczeni kis szűkebb haza, csak a mérnökség nem jutott annál tovább, hogy a szükséges helyet a levéltár rendelkezésére bocsátarssa. Az az hogy bocsánat eljutott, — mert most már télvíz idejére rendelkezésre áll a deszkapolozokkal berendezett kis zugocska, a melybe a levéltár most költözködik, midőn a penészes akták kiszellőztetésére sincs alkalmas idő. . . Hát biz ilyen téli diszköltözködés is a debreczeni város-

házán történhetik meg, a hol csak névleg vnn feje a szervezetnek; de meg a mérnöki hivatalt is lefoglalták a külön és különféle nyári és őszi korteszedések.

A Csokonai-kör választása.

A Csokonai Kör, Géressy Kálmán elnöklésével, vasárnap délelőtt közgyűlést tartott. Betöltötte a Bakonyi Samu és Benedek János orsz. képviselők lemondása folytán megüresedett főtitkári illetőleg titkári tisztéseket. A közgyűlés főtitkárrá a választmány által jelölt dr. Tüdös Jánost, titkárrá pedig dr. Kardos Albert főreáliskolai tanárt választotta meg. Tüdös megválasztása folytán megüresedett számvizsgálói állásra Szántó Sámuel drt, választmányi tagokká Bakonyi Samut és Benedek Jánost, ügyesszé pedig dr. Árvay Belát választották meg.

Elhunyt urinő.

Kaba községnek egy köztisztelőben állott, jótékonyágáról általánosan ösmert tagja, harasztkereki Horváth Kalmánné 54 éves korában elhunyt. Az elhunyt urinőt ma délután temették el nagy részvét mellett.

A vasutások terrorizálása.

Mindazoknak, a mikkel eddig a magyar államvasutak alkalmazottjainak mozgalmát elnyomni akarták, méltó betetőzője az a rendelet, a melyet, -- mint a fővárosból írják -- az államvasutak elnökgazgatója alkalmazottjaihoz most becsátott ki. A rendelet elbocsátás terhe alatt megtilja az alkalmazottaknak a sajtóval való összeköttetést, főntarivan Baross Gábornak ezt illető, korábbi rendeletét. A durva pressziót a rendelet többek között azzal okolja meg, hogy az alkalmazottaktól eredő információk és közlemények alkalmasak arra, hogy a kormány tekintélyét esorbítsák. Az ilyen rendeletek pedig még jobban esorbítják azt a szörnyen féltő tekintélyt.

Az iparos kör táncestetéye.

A debreczeni iparos-kör 1902. évi február hó 2 án vasárnap az „Arany Bika” szálloda disztermében saját pénztára és könyvtára javára zártkörű táncestetélyt rendez. Belépti-díj 2 korona. Jegyek előre váltathatók a meghívó előmutatása mellett: Szedlák József, Nagy András, Tóth Ferencz, Fridvalszky Rezső és Gyürky Sándor urak üzletében és este a pénztárnál. Zenész: Magyar Testvérek. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirdapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este órákor.

Az izr. nőegylet teaestetéye.

A farsang legkedélyesebb s legsikerültebb mulatsága volt az, melyet az izr. nőegylet szombat este a „Bika” szálló disztermében rendezett. Teaestetély volt a czime az estetélynek, de a felállított sátrakban a kiszolgáló szép fiatal asszonyok s leányok mindenféle izletes dolgot s különféle italokat árulgattak. Mindennek jó kelete volt, a jótékony cél s a szép árusnők kedvéért mindenki szívesen vásárolt s így nem is lehet csodálni, ha a páratlan erkölcsi siker mellett ott volt az anyagi siker is. Fesztelesség, vidámság s jókedv uralkodott egész este közéletünk vezető emberei közül meg-

jelentek a jótékonycélu mulatságon Puky Gyula főispán, Bakonyi Samu, Benedek János, Dobieczy Sándor orsz. képviselők, Kaffka Ignác dandárparancsnok, a városi tanács több tagja, Lestyan Adorján kir. közjegyző stb. A mulatság a Magyar fiuk zenéje mellett a reggeli órákig tartott. A teaestetélyen jelen voltak:

A s s z o n y o k: dr. Benedek Jánosné, dr. Bakonyi Samuné, Edinburg Dezsőné, dr. Balkányi Miklósné, dr. Balkányi Emilné, Lukács Árminné, Nagy Jakabné, Sonnenberg Dezsőné Brill Illesné, Weisz Léviné, dr. Popper Alajosné, Reszier Józsefné, dr. Engel Ignácné, Stern Jozsefné, Fürst Ödönne, Grünvald Bernathné, Mandel Jenőné, Rosenthal Jenőné, dr. Popper Mórné, Lusztig Károlyné, Mandel Ferencz, Propper Mórné dr. Balkányi Edéné, Fischer Jakabné, Schwartz Viktorné, dr. Szántó Sámuelné, dr. Kardos Samuné, Wiener Adolfné, Kuti Zsigmondné, dr. Burger Péterné, Lederer Miksáné, Fischbein Ignácné, Márkus Miksáné, László Albertné, Berger Mórné, Berger Vilmosné, dr. Hegedüs Jenőné, Geiger Simonné, Weszetzky Zsigmondné, Meisel Vilmosné, Alter S.-né, Rosenfeld Salamonné, Stein Zs.-né, Váradi Ignácné, Lusztig Dezsőné, Berger Jenőné, Dr. Balázs Bertalané, Smilovics Mihályné, Groszman Pálné, dr. Reicherd Manoné, dr. Fejér Ferenczné, Wilhelms Sománé, Fisch Ignácné, Hevesi Gyulané, Nagy Albertné, özv Erber Vilmosné, Winkler Mártonné, dr. Freund Jenőné, dr. Nágel Zsigmondné, Szántó Győzőné, Turai Farkasné Brüll Oszkárné (Budapest), Rosenfeld Mártonné, Sarkadi Gyulané, dr. Konyeres Elekné, dr. Kemény Mórné, özv. Reinerné, dr. Szász Adolfné, Gara Alajosné, Fisch Lajosné, Fekete Jakabné, Szegál Zsigmondné, Klein Sámuelné, Ranunkel Henrikné, Ranunkel Edéné, Löfkovits Jakabné, Lamberger Ignácné.

Leányok: Edinburg Kornél, Erber Margit, Kemény Irike, Lukács Erzsike, Fischbein Ilona, Lusztig Irén, Sonnenberg Berta, Fried Giza, Engel Irén, Grünvald Berta, Bloch Róza, Jakabfi Irén, Fischbein Margit, Márkus Irén, Weszetzky Gizella, Alter Irén, Térei Vilma, Rosenfeld Frieda, Fisch Margit, Váradi Ilonka, Weisz Szidonia, Katz Laura, Schwarcz Vilma, Groszman nővérek, Golestein Jolán, Schwarcz Ilonka, Rosenfeld Kata, Marosi Gizella, Mihelfi Margit, Fuchs Erzsike, Wiener Rózi, Reszier Vilma.

Hírek a nagyvilágból.

Az ördögűzők. Különös eset történt a napokban Nádasdon. Az elmúlt heten ugyanis Ugró Jánosnének két gyermeke megbetegedett. A szegény asszony éjjel-nappal virrasztott beteg gyermekei mellett, minék következtében ő is megbetegedett. Ekkor a szomszédok orvos helyett Pibor Boris kuruzsló-asszonyt hívták el a betegekhez, aki kijelentette nagy bókusz-pókusz közepette, hogy a gyermeket és az anyát az ördögök szállták meg, ezeket ki kell űzni s akkor rögtön meggyógyulnak. Ugró János, a beteg család feje, elhitte ezt a mesét, annál is inkább, mert Pibor Boris kijelentette, hogy azokból a füvekből kell orvosságot készíteni, amiket urnapi körmenet alkalmával az utra szoktak hinteni. Ugró rábizta a kuruzsló-asszonyra az orvosság elkészítését, a mitől a két gyermek iszonyu kínok között meghalt, az asszonyt azonban előhívott orvos meg tudta menteni, de egészséges többé aligha lesz. Az orvos feljelentésére a két kis halottat felbonczolták s a vizsgálat megállapította, hogy a két kis gyermek mérgezésnek esett

áldozatul. Pibor Borist az ügyész rendeltére tartóztatták s a nála megtartott házkutatás alkalmával nagymennyiségű száritott füvet találtak, melyek majdnem kivétel nélkül méregtartalmuak voltak. A vizsgálat során kiderült, hogy a vén kuruzsló gyermekhajtással is foglalkozott s a hozzáfordult nőknek ezekből a füvekből készített orvosságot, melynek használata után a kívánt cél eieretett ugyan, de a boldog anyák közül a legtöbb hoszu ideig beteges maradt, s némelyik pedig bele is halt. — **Tömeges exhumálásokat** végeznek Temesváron. A közös hadügyminiszter tudvalevőleg elrendelte a Fejérvary-laktanya és a katona élelmezési raktár között fekvő régi katonai temető felhagyását, melyben a Temesvár ostroma alkalmával elesett közös hadseregbeli tisztek és legénység és számos polgár közös sírban alussza örök almat. Ott nyugosznak a többek között: Gläser altábornagy, Simonsics vezérőrnagy, herczeg reifferscheidti Sam Frigyes százados, dr. Stóger ezredorvos stb., stb. és mintegy 200 közvitéz. Az exhumálást már közelebb fogják eszközölni, amikor aztán vagy katonai pompa mellett fogják az elhunyt katonákat a katonai sírherben örök nyugalomra helyzetetoi. — **A természet játéka.** Az időjárásról soha még annyi szó nem esett, mint az idén. De van is ok erre elég. Ilyen csodálatos időjárást alig láttunk valaha mint az idén. A Szilágyságból írják, hogy ott nemcsak szántának, hanem az ős óta nem akadt fel egy napra sem a mezai munka. Buziáson több eserehogarat fogtak. — Acsán pedig egy megyfa virágzik. — Szabadkán a napokban szívirvány jelent meg az égen. — Aradon a parkban a rózsafák rugyezni kezdenek. — **El Rómától** Egy osztrák lap szerint 1901-ben 6000 ember tért át az evangélikus hitre. Az El Rómától mozgalom megindulása óta pedig 19000-en felül tettek át az evangélikus hitre. — **A liptó-szentmiklósi zsidó hitközség** azzal a kérelemmel fordult a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a Herz Fülöp-féle hagyatékából építhessen zsidó főgimnáziumot. A miniszter nem adott helyet a kérelemnek. **Körjegyzőből vándorhedgüs** Budai Pál Oláhatán volt körjegyző, de felesles hatóságával kellemetlenségei támadtak, ekkor a fáu pennaja földhöz csapta a pennáját, volt egy régi remekművü Stradiarius hedgüje, ezt hóna alá csapta és bucsu nélkül kiment nagy Németországba. Most Frankfurtban hedgület nagy anyagi és erkölcsi sikerek mellett. Megkell említeni, hogy a volt jegyző virtuóz hedgüs. — **A szerb király** nagy beteg. Forradalom kitörésétől tartanak.

Holttest az erdőben.

Sopronból jelentik; A sopronvármegyei Búdóskut község erdejében egy fölösziásnak indult fiatal nő holttestére akadtak, A hulla keze hátulról össze volt kötve. Arcát halálközdelem torzította el. Minden jel kéjgyilkolásra mutat. A esendőség széleskörű nyomozást indított.

Hivatalvesztésre ítélt bíró.

Szegeden szomorú ítéletet tartott a közigazgatási fegyelmi bíróság a felfüggesztve volt községi bíró fölött. Sulyos szabálytalanságokért é smulasztásokért hivatalvesztésre itele Szeghő Gyula községi bírót, daczára annak, hogy a tisztí főügyész csak 300 frt. pénzbüntetést indítványozott.

Farsangi naptár.

- Jan 15.** A csizmadia árucesarnok szöv. tánczestélye a Koronában.
Jan 16. Gazdászok tánczestélye.
Jan 18. A függ. párt bálja a „Bika” disztermében.
Jan 18. A posta és táv. altisztek tánczestélye a Koronában.
Jan 19. Asztalos ifjuság bálja.
Jan 23. A polgári kerékpáros egyesület háziestélye a Dreherben.
Jan 21. A torna és kerékp. egyesület hangy. a zenedében.
Jan 25. A kereskedő bál a „Bika”-ban.
Jan 26. Polgári kör bálja.
Febr. 1. Bohóc estély.
Febr. 2. Iparoskör bálja.
Febr. 8. A jog. és tisztv. kör bálja a „Bika”-ban.
Febr. 15. Filler egyesület teaestélye.

SZINHÁZ.

Műsor.

Hétfő: Cyrano de Bergerac, dráma írta Edmund Rostand
Kedd: A páholy. Bohózat.
Szerda: újdonságul először: Teréz kapitány operette, írta Bisson és Planquett.
Csütörtök: ugyanez.
Péntek: ugyanez.
Szombat: ugyanez.

A suhancz.

A régi, kitünő operettek egyikét eleve nitette fel szombat este az igazgatóság. — Helyesen tette, hogy előadatta Koati kedves, s mindenkor szívesen látott operettjét, de hogy ezuttal színrehozták, más okot nem tá láthatunk, minthogy a cím szerepet Komlósy játszotta s ő, mint a közönség kedvence, telt házat vonz. Meg is telt volna a színház, de sokan távolmaradtak az esteli bál miatt, pedig sajnálhatják azok, akik távol maradtak, mert olyan jó előadást, mint ezuttal régen nem láttunk. Mindenesetre a címszerep személyesítőjének, Komlósy Emmának a javára írhatjuk ezt fel. Az ő vidám kedélye, temperamentumos játéka hatással volt a többi szereplőkre is s azok is teljes igyekezettel működtek közre az előadás nem várt sikerén. Reg nem láttunk olyan kedves suhanczot, mint a melyet Komlósy elénk állított. A közönség nem is volt hálátlan, mert úgy nyílt szíven, mint felvonás végeken tapsaival adott kifejezést tetszésének, a mely nemesek játéka, de pompásan sikerült enekszámainak is szólt. Karacs ez este jól volt diszponálva, a karok a zenekar szíven jól játszottak. Több ilyen jó egybevágo előadást kérünk, mert hogy tudnak jó előadást produkálni, bebizonyították a Suhanczsal, a melyből tudunkkal csak egy próbát tartottak. (1)

Szentivánéji álom.

12-én vásár vasárnapja lesz, sokan lesznek Debreczenben a vidékről, akik felhasználják az alkalmat a színházba menetre, kivált ha jó darabot adunk. Tűzzük ki hát akkorára Shakspeare legszebb alkotását, a drámai költészet drága gyöngyét, a Szentivánéji álom hadd lássanak a jó vidékiek olyat, amelyet otthon úgy se láthatnak; hadd gyönyörködjenek igazi költészetben, a minőben Bagaméron a vándor trupp úgy sem gyönyörködtetheti őket! Duplex libellidus est! Terjesztjük az igazi kulturát és —

megtelik a kassza. Mert hiszen ha Shakspeare se vonz, ki vonz akkor?”

Ilyenforma lehetett a színház vezetőségének okoskodása, mikor a Szentivánéji álomot vásár vasárnapjára kitűzte. De nem egészen vált be, sőt éppen nem vált be. Még a kasszájának se. Mert ha a Páholy, vagy a Svihákok, vagy más ilyen vastag dolog kerül színre, bizonyosan teltebb lesz a színház, ambar voltak elegenden. Az meg aztán egészen bizonyos, hogy sokkal jobban mulatnak, kivált a vidéki atyafiak egy jó része, mint ahogy mulattak. Hallottam, a mint egy zártszéki vendég kérdezte a szomszédjától: Ugyan-e még ez a Sekszpir? Nem tu om — volt a fejelet — de hogy zamarságot firkált össze, az már egyszer bizonyos! S azt hiszem, ilyen párbeszédet más is hallhatott másutt is — a karzatot nem is számítva. Igazán bámulatos, hogy a rendezőség nem veszi észre, hogy Vasárnap estére nem való Shakspeare, kivált vásár vasárnapjára.

Adják a bérletben, az állandó közönségnek, adják egymás után többször, hogy mindenki részesülhessen benne; de adják gondos, kiváló előkészület után, a melyet Shakspeare és az őt élvezni tudó közönség megérdemel. Mert a tegnapi estén nem volt ilyen az előadás. Shakspeare csak akkor adassék elő, ha minden szerep ki van dolgozva, ha meg van az ensemble. Tegnapi jó dolgokat láttunk, szokatlan gyors és elég ügyes rendezésben volt részünk, de voltak bántó részletek is. Kifogásoljuk a szereposztást első sorban. Jobb volna Oberonnak Komjáthyne és Titaniának Fai, megfordítva; mert hiszen inponálóbbnak mégis csak a férfinak kell lenni, itt pedig határozottan Titania volt az. Éppen így volt elcsúszolva Hermia és Helena szerepében. Pávay Lionka és Takács Mariska; a szindarabban határozottan ki van jelezve, hogy Helena a hosszú, nyulánk, Hermia pedig a telt, alacsony, gömbölyű szépség. Rendkívül megfelelt volna így Helenának Pávay, Hermiának Takács, s mégis a szereposztó bölcsesség megfordította a dolgot.

Nagyon szerencsétlen volt az a gondolat is, hogy Theseus és Hippolyt szerepében Bartha és Breznay léptek fel. No hiszen, ha a félisten Theseuszt és az amazónok királynevetet valaha a görög színházban így ábrázolták volna, ugyancsak kifutóltak volna az előadás. Sem maszk, sem fellépés, sem előadás nem mutatott arra, hogy ők ezt a szerepet megértették volna.

Legjobb volt a közjáték. Sziklay, Nagy Gyula, Szathmáry, Sarkadi és Székely, no meg Makray egészen a Shakspeare intenciói szerint játszottak. — azt hisszük legalább. Sziklay Zubolya, de kivált Szathmáry Thisbeje kabinet alakítás volt. Szathmáry megmutatta, hogy a ráfogott egyformaság vadja nem igaz, mert itt teljesen különbözött minden eddigi szerepétől; bebizonyította most is, hogy ő tud alkalmazkodni a szerepköréhez. Szép Titania volt Komjáthyne is és jó Oberon Fai Flóra, de mint, már említettem, nem illettek össze. Úgyesen mozgott Pávay és Takács, ugyszintén két partnerük szeretetre méltó szerepekben. Szőke ugyan most is olyan kepkodó, ügyetlen mozdulatokkal áruja el nagyon is kezdő voltat, a milyeneket eddig még minden fellepesénél tapasztaltunk; de reméljük, lassanként, a debreczeni közönség türelmes elnézésével kiképezi ő is magát Odry egészen jó volt. Azt tapasztaltuk, hogy Odry jobban mozog, és váltózatossabban mozog-humoros, mint komoly szerepekben s sokkal különb bonvivant lenne belőle, mint a milyen hősszerelmes.

Ki kell még emelnünk Szabó Irmát, a ki a Puck eleven, pajkos szerepében igen kedves, s valóban eleven és pajkos volt.

Összjáték — említettem már — most is ismeretlen valami volt a színpadon. Szerepöket egyesek jól tudták és jól szavalták. A.

IRODALOM.

Legújabb könyvek.

(Kaphatók László Albert és társa Debreceni könyvkereskedésében)

Konstantinápoly. Utirajzok. Irta: Vértesi Karoly. Hatvanöt képpel. Budapest. Athenaeum irodalmi és nyomdarszvénytársulat, 1902. Ára 6 korona.

Híres szerelmek. Budapest. Franklin-társulat. Ára 6 korona. Igen érdekesítő történelmi mű, számos arcképpel.

Verne Gyula regényei. — Az új hazában (4 k. 50 fil.) — Fekete Indiák (4 k. 50 fil.). — Franklin-társulat. Budapest. A világhírű tudós mesemondónak sikerült művei ezek. A képzelet és valóság együtt.

Margitsziget és más költői elbeszélések. Irta: Erdélyi Zoltán. Budapest. Franklin-társulat. Ára 2 k.

Hazai rejtelmek. Regény. (1846.) Irta: Kathy Lajos. II. kötet. Második kiadás. — Budapest. Franklin-társulat. Ára a két kötetnek 8 k. A régi magyar írók irodalmi becsü műve. Különösen pompás leírásokat közöl Debreczenről, a Hortobágyról, a Hortobágy régi törzsköcs alakjairól. Az olvasókörök könyvtáraiba, okvetlen be kell szerezni. Valóságos jöserővel látott a jövőnkbe is ez a rég feledett író.

Történelmi könyvtár (90-dik füzet). — Gaál Józseftől gróf Benyovszky Móricz élete és viszontagságai. Számos képpel. Negyedik kiadás. Budapest. Franklin-társulat. Ára 80 fillér.

Balla Miklós. Költemények. Budapest. Athenaeum.

Vörösmarty Mihály élete és költészete. Irta: Gellert Jenő. Budapest. Lampel R. Ára 1 k. 40 fillér.

Eszményeink. Irta: Bodnár Zsigmond egyetemi magán tanár. — Budapest 1902. Eggenberger tele könyvkereskedés. Ára 3 k. Tudományos és irodalmi körökben feltűnést keltett mű.

Francia és magyar iskolai szótár. — Irta Thibaut M. A. Teljesen átdolgozta dr. Kovács S. János. Budapest. Franklin-társulat. 1902. Bekötött mű.

Büntetőjogi Döntvénytar. Kiadja a jogtudományi közlöny szerkesztősége. I. kötet. Budapest. Franklin-társulat. Ára 4 korona.

Tudomány és Egyetem. Irta: dr. Esterházy Sándor kir. jogakadémiai ny. r. tanár. Ára 1 korona.

Gritti Lajos. Irta: dr. Kretschmayer Henrik. (Kiadja a magyar történelmi társulat) Ára 4 korona. Budapest, Athenaeum nyomda.

Akarat nevelése. Irta: Geőcze Sarolta. Ára 1 korona. Budapest, Lampel Robert.

Érdekes valóperek története. Petrók Gyula és Villax Gyula szerzők sajátja. Budapest. Révai és Salamon könyvnyomda. Ára 4 korona.

Honvédségi illetek szótára. Összeállította Spicer Mór m. kir. honvédszám-tiszt. Budapest. szerző tulajdona. Ára 7 kor.

Nemzetünk nagy költői, 14. 15. 16. füzetek. (Um. Katona József élete és költészete 15 f.) Szigligeti Ede élete és költészete Rakodezay Páltól. Ára 20 - 20 kor. Stampfel Károly könyvkereskedő Pozsony.

Egetvivő asszonyisziv. (Történelmi regény) Irta: Jókai Mór. Révai testvérek Budapest 1902. Ára 3 kor. Ez a regény is a

nagy írónak Debreczen történetéből merített regénye.

Tolstoj Leo gróf Karenin Anna. Regény. 2 kötet. Pallas-társaság. Ára 6 kor.

Budapesti Szemle, Szerkeszti: Gyulai Pál. 301. szám. 1902. január. Budapest Franklin-Társulat.

Élő sertések Németországba.

A debreczeni sertésenyésztőket és kereskedőket közelről érdekli ez a tudósítás, hogy a szászországi belügyminiszterium nyilvánosságra hozta, hogy az élő sertések behozatalának engedélyezését Ausztria és Magyarországból a kellő biztonsági rendszabályok alkalmazása mellett már terve vette, de a birodalmi kancellár azt az óhaját nyilvánította, hogy ezt halasszák el addig, amíg a porosz gazdasági adminisztrációval folytatott tárgyalások eredményét vele közölheti. — A birodalmi kancellárnak azonban nem lesz módjában annak a meztelen ténynek a megmásítása, hogy a német piacokon elegendő sertéshus nincsen és kénytelen kieléglen bele kell a határok megnyitására egyeznie. — Nem kell azonban azt gondolni, hogy ezek az állapotok állandóak lesznek és a német birodalom határai ezentul mindenkorra megnyílnak a magyar sertéskivitelnek. Ez téves következtetésekre vezethetne és a magyar gazdák álláspontja a jövő kereskedelmi szerződésekkel szemben helytelenül befolyásolná.

Az ok ugyanis, mely a sertéshus bevitelének azüzségét felidézte, csak időleges. És pedig tulajdonképpen következménye annak, a múlt évi példátlan szárazságnak, amely az amerikai Unió kukoricatermelését 130 millió métermázsával csökkentette. Ez az óriási hiány volt közvetve ez egyik oka a buzaár emelkedésének is, meg annak, hogy az amerikaiak tömegesen dobták a piacokra a sovány sertéseket, melyeket ily állapotban vágtak le Chicagóban.

A tömeges kínálat azonban végre megszünt és most kezd mutatkozni a hushiany Németországban, ahova Amerika nem képes a szokott nagy husmennyiséggel beözönlöni. Az élő magyar sertésbevitelt Németország csak azért tilthatta el, mert Amerikával egyezett meg és Amerika látta el sertéshussal és szalonnával a német piacot. Amerika most legkevesebb egy esztendőre kivitelképtelenné válik a német piac nem faja nélkülözhetni egy esztendőre az osztrák és magyar sertéskivitel. De csak egy esztendőre van egyelőre szó — ha csak valami el nem képzelhető non putarem ezt az állapotot valamivel meg nem hosszabbítja.

Tény, hogy egy esztendeig számíthatunk hus- és valószínűleg élősertéskivitelre is, de azután megint csak a régi régi állapotba kerülünk és Amerika újra fölveszi a versenyt.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móricz Pál.

I.

Az volt még csak aztán az igazi nagy öröm, midőn XVIII-dik Lajos 1814-ben hazatért. Az eleven sövények, a kertek, a gyümölcsösök illata lengett a levegőben. Zöldelt virult a föld. Az emberek éveken át gyöt-

rődtek a sok háboruszkodás miatt. Még kötéllel is fogták a katonát; pedig hány odamaradt azokban a véres csatákban. A családjától, a hadi dicsőségtől, a hódított elleneséges ágyuktól, a hálaadó istentiszteletektől egészen elkabult, egész elbágyadt a föld agyon gyöttrött népe. Csak a béke, a nyugalom, a csöndes háztűzhely után vágyódott mindenki, hogy végre a családi körben meghúzódva, élvezhesse kiki munkásságának, eszének a gyümölcseit.

Mondhatom, hogy kibékültünk a sorsunkkal, csak a vén, megcsontosodott katonának, a vasgyurók zohernyáskodtak békétiénül. Jól emlékezem, hogy az egész város rettegett a helyőrség katonáitól, midőn május harmadikán parancsba jött, hogy a fehér zászlót fel kell húzni a toronyra. A cserepes Passauf Miklós hat Lajos aranyért illesztette fel a zászlót.

Az emberek összefutottak a liljomos fehér selyem zászló nézésére, ellenben a katonaságnak sehogyan sem volt inyere ez a zászló, mert a tegezerész-katonák mindkét kaszárnya ablakaiból kilövöldöztek a zászlóra. Passauf cserepes is alighogy kidugta a torony tetejére a zászlót, ugyan igyekezett lefelé és menten bebújt egy csárda belső ivójába, mert a katonák halálra keresték, a miért a toronyra kitűzte a liljomos fehér zászlót.

Ámde a munkások, földmivesek, polgárok nem tartottak katonákkal, sőt torokszakadtából ordítottak:

— Éljen a béke! Le a háborúval!

A mi is nem csoda, hisz belefaradt az egész világ ebbe az életbe. A családi tűzhely békeje, boldogsága fel volt dulva, mint madár az ágon úgy éltek a családi fészekből kizavart emberek. Bizony utoljára már egyik sem igen lelkesült, hogy valahol az idegenben törjék össze a csontját.

Gondolható, hogy én még valamennyivel boldogabb voltam. Hisz én átszenvedtem a veizenfelszi, lützeni, lipcei szörnyű csatákat, majdnem sirba döntött a tifusz is, hát hogyne lelkesedtem volna a békéért, hát hogyne tiltakoztam volna a szörnyű háboruszkodás ellen. Dicsőség, hogy a bőrdömet menthettem e nagy veszedelemből.

Soha el nem felejttem azt a pillanatot, mikor hazatértemkor Goulden apó a karjába ölelt. Kitárta a karját és siránkozva rebegte:

— Te vagy az Józsefem! Csakugyan te vagy az Jóska fiam... Ó, ó kedves gyermekem, azt hittem, hogy te is oda vesztél.

Sirva öleltük, sirva csókoltuk egymást. Azóta úgy élünk, mint hű galambok a búzán. Az öreg mesterur ezerszer és ezerszer elbeszélte velem a csatáinkat és kaczagva keresztelt el vén obsitosnak.

Majd az apó ismét Pfalzcburg ostromát beszélt el. Az ellenség január havában érkezett a város alá. Még a vén republikánusok is a sáncokra állottak és az egyedüli őrségül visszahagyott nehány száz katonával együtt iparkodtak az ágyúinkat a sánczokon megerősíteni és alkalmasan helyezni el. Azután következett az éhínség is. Az ostromlott városban a lóhus volt az első menüzi. A polgárság vaskályháiból pedig kartácsokat gyártottak. Maga a hatvan éves Goulden apó is fentzolgált a puska porostorony melletti bástyán, a bichelbergi rész felé, mint ágyú irányzó. — De fura volt, midőn magam elé képzeltem, a fekete selyem házisapkájában, pápaszemmel az orrán, midőn a nagy huszonnégy fontos ágyut irányítja. Ha szóba hoztuk, mindketten kacagtunk és észre sem vettük, mily hamar mulik az idő.

A régi szokásainkat ismét felújítottuk.

Az asztalterítés a főzés az én gondom volt; de ha behúzódtam kis szobácskámba, csakis Katiczámról álmodoztam. De most is nyugtalanított valami. Most ugyan nem rettegtem a behívástól, mint az 1813-dik évben. Az embernek soha sem teljes a boldogsága; mindig szakadnak a nyakába újabb gondok. De halljátok csak, most meg mi nyugtalanított.

Magatok is tudjátok, hogy Katiczával mintegy m tka sorban voltam. Grédi nénemnek is csak az volt a legfőbb szivevágya, hogy mihamar üljük el a lakodalmat. Igen ám, de most következik a bökenő, az én nagy szerencsétlenségem. Mig ugyanis az 1815-beliekre nem került a katonáskodás sora, addig az 1813-beliek továbbra is mint katonák szerepeltek. Igaz, ugyan, hogy a mostani katonáskodás nem volt oly veszedelmes, mint a császárság idejében. A ki hazajutott a falujába, nem zavarta még a zandár sem, nyugton élhetett, igen ám de engedély nélkül mégsem nősülhettem meg. — Nincs annyi kincs amivel Jourdan urat, az új polgármestert rávehettem volna, hogy elbocsátó levél nélkül összeadjon Katiczámmal, felvéve a békés polgárok sorába. És épp ez nyugtalanított engem.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Hát még most sem érti? Szív, érzés van benne, de kezdetleges szárnypróbálgatás. Ő... ha neki felolvassa, megérti, de nyomdafestékre nem érdemes. Sokat kell írnia, az étellel kell ösmerkednie, míg aztán hű leírásokkal és megfelelő történet keretében sikerült dolgot is alkothat. Ezt nem használhatjuk.

A „Tavaszi-Ősz” elbeszélés írójától mást várunk. Azon verse után, melyet közöltünk; az írásra képes embernek tartjuk. De effajta limonadés és hektikus gróf kisasszonyos elcsépelet prózával nem számíthat elismerésre. Hadd nyugodjék az a szegény Gáspár ur és az az ártatlan kis lány, vétek volna megzavarni ilyen érzélgős históriával a siri álmukat. Nem használhatjuk.

Sylvester polgár. Mint érdekes levélből látjuk, tisztelt uram, szinte barátja az igazságnak. Kérjük, máskor is támogasson, alkalmmilag, cikkeivel.

Nyilttér.

Fekete selyem

szövetek, rendkívül nagy v lasztékban, kezeség mellett, azonkívül a legújabb fehér s színes selyemszövetek mindenféle minőségben. Csakis elsőrendű gyártmányok a legolcsóbb nagybani áron, méterszáma és egy ruhához szükséges mennyiségben, magánszemélyeknek bérmentve s vámmentesen. Minta bérmentve. Sveicba 25 fillér levélbélyeg kell. I.

Union selyemszövőgyár

Adolf Grieder & Cie Zürich (Schweiz.)

kir. udv. szállítók.

Mindazon zálogtárgyak

melyeknek határideje lejárt, **1. hó 17. d. u. 2 órákor** iparhatósági kiküldött jelenlétében nyilvánosan elfognak árvereztetni,

Debreczen, 1902. jan. 1.

Első debreceni magán kézi-zálog kölesön intézet.

Piacz és Sz.-Anna utca sarok. Bemenet Szt. Anna u. másodk. ajtó.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Köhögésnél legjobban dr. Burger Borsy-féle **Pemetefű** cukorka. Kapható Borsy cukrázdájában, Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fl.

Szőlő oltvány eladó Dobi Sándornál H.-Nádudvaron.

Tanuló felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Léczek 4—500 db. kerítésnek szőlőkarónak stb. felárban eladó. Hatvan-u. 9 sz.

Fűszerüzlet, igen jó forgalmu, más vállalkozás miatt eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Valódi moskvai „Karaván Teak”,
Valódi moskvai „Popoff”
Valódi Jamaikai Rum
Valódi francia pezsgók
Valódi francia likőrök
Valódi hollandi likőrök
Valódi francia cognac
Kitünő magyar cognac
Kitünő magyar tokaji asszok
Kitünő magyar pecsénye borok
Kitünő magyar asztali borok
Kitünő magyar tea sütemények
Kitünő magyar csukorka speciálisok.

Kontsek Géza

ujjonnan berendezett üzletében

Kossuth-utca 7.

Uj nagy fűszer árjegyzék kívánatra ingyen.

Eladó.

A tiszalóki állomás mellett **egy ház**, mely jelenteg csendőrlaktanya, és egy másik épület az előbbi mellett, mely **italmérési joggal felruházott vendéglő** — azonnal eladó.

Bővebb információt ad **Friedmann M. Tisza-Lök.**

Tölgy és fenyő erdőket

melyek jó közlekedési utvonallal mellett fekszenek, **6 millió koronáig** az érték harmadrészenek azonnali fizetése mellett vesz

F. MARLIACH WIEN

II. Franzensbrückenstrasse 6.

14837—1901 tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. tvszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Derecskei ref. egyház végrehajtatónak Lénárt Mihály elleni végrehajtási ügyében a debr. kir. tvszék a derecskei kir. bíróság területén lévő 1. a derecskei 6423 sz. tjkvben A + 1243 hrsz. a. foglalt házassági beletelekre 800 koronában, 2. az ugyanazon számú tjkvben A + 10609 hrsz. a. foglalt ingatlanra 289 koronában, 3. az ugyanazon sz. tjkvben A + 10610 hrsz. a. foglalt ingatlanra 77 koronában, 4. az ugyanazon sz. tjkvben A + 10611/a. hrsz. a. foglalt ingatlanra 121 koronában, 5. az ugyanazon sz. tjkvben A + 2799/c. hrsz. a. foglalt szállóra 186 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelése után, annak foganatosítására határidőül **1902. jan. 30. d. e. 9 óra** Derecske község házához kitűzetett.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni avagy az 1881 LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál és Derecske község eljáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. tvszék mint tkvi hatóságnál 1901. dec. 6. napján.

Harsányi Gusztáv
kir. tvszéki bíró.

Tépe községe egy ártézi kutat

szándékozván furatni, erre nézve az ajánlatok 15 nap alatt beadhatók.

Weiser J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépeink, a melynek elmés ujitásait a nagy közönség már jól ismeri, nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1891 okt. 1. a kisbéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a marosvásárhelyi kiállításon a hódmezővásárhelyi vetőgép versenyen az első díjat, **aranyérmel** nyert, Párisban **ezüstérmel** továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek

aczélból készített **Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.**

Raktáron tartunk: 13. 15. 17. soros **ZALA-DRILL** vetőgépeket, Planét amerikai lókapát, továbbá rosták, konkolyozók, szecsakavágók, répvágók, kukorica morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen: Főpiacz 43. a Svetics ház udvarán, a Dréher söresarnok mellett.

Gelbmann József,
Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

